
OBSAH

O KNIZE	10
ÚVOD	11
1. VZTAHY	15
2. DEMENCE: DEFINICE A DŮSLEDKY	19
2.1 Jak rozumíme definici?	19
2.2 Důsledky kognitivní poruchy	22
2.2.1 Ztráta paměti	23
2.2.2 Poruchy jazyka	27
2.2.3 Deficity pozornosti	28
2.2.4 Poruchy vhledu, úsudku a abstrakce	30
2.2.5 Poruchy ve vnímání a prostorové orientaci	37
2.2.6 Poruchy v oblasti motoriky	40
3. ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ O ČLOVĚKU: MINULOST A OSOBNÍ DATA	43
3.1 Jak vás poznáváme: Zvyšování vědomostí personálu o klientech	44
3.1.1 Část první: Co můžeme udělat?	45
3.1.2 Část druhá: Vzájemné poznávání personálu	45
3.1.3 Část třetí: Nácvik shromažďování informací	48
3.1.4 Část čtvrtá: Shromažďování informací	48
3.1.5 Část pátá: Zpětná vazba	49
3.2 Informace získávejte ze skutečně seriozních zdrojů	50
4. SOUSTAVNÉ HODNOCENÍ KOGNITIVNÍCH SCHOPNOSTÍ POSTIŽENÉ OSOBY	51
4.1 Paměť	53
4.2 Expresivní jazyk	53
4.3 Receptivní jazyk	54
4.4 Psaný jazyk	54
4.5 Pozornost	54
4.6 Abstrakce	54
4.7 Úsudek	55
4.8 Vhled	55
4.9 Vizuálně-prostорové vnímání a vizuálně-motorická koordinace	55
4.10 Výkonové funkce	56

---

5. FUNKČNÍ HODNOCENÍ	57
5.1 Měřítko funkčního výkonu	58
5.1.1 Konceptuální model	58
5.1.2 Kvalita výkonu	59
5.1.3 Prostředí	60
5.1.4 Chování	60
5.1.5 Proces hodnocení	61
5.2 Kanadský test pracovního výkonu	61
5.3 Hodnocení osob s vážnou poruchou	64
5.4 Je to realistické?	65
6. PREVENCE PROBLEMATICKÉHO CHOVÁNÍ	66
6.1 Proč prevence	67
6.2 Fakta	68
6.3 Několik zásadních otázek	69
6.3.1 Jak vnímáme chování?	69
6.3.2 V čem vidíme svou roli při práci s osobou s narušenou poznávací schopností?	69
6.3.3 Jak chápeme manifestaci demence v chování a funkcích?	69
6.3.4 Jak reagujeme na potřeby jedince?	69
6.4 Identifikace základních potřeb a zaměření péče	70
6.4.1 Bezpečí	70
6.4.2 Náklonnost a intimita	70
6.4.3 Sociální začlenění	71
6.4.4 Kontrola a moc	71
6.5 Vyrovnávání ztrát poznávacích schopností nejčastěji spojených s Alzheimerovou nemocí	72
6.5.1 Jak se člověk vyrovnává s problémem paměti?	72
6.5.2 Podpůrný jazyk	74
6.5.3 Podporování pozornosti	75
6.5.4 Jak nakládat s nesprávným úsudkem a náhledem	77
6.5.5 Pomocné techniky podporující vnímání	79
6.5.6 Techniky pomoci při organizaci pohybu	81
6.6 Oblasti intervence	83
6.6.1 Mezilidské kontakty	83
6.6.2 Prostředí	85
6.6.3 Rutina	89
6.6.4 Specializovaný program a aktivity	90
6.7 Je to realistické?	91
7. UŽÍVAT DOBŘE TOHO, CO ZŮSTALO UCHOVÁNO: „ALE JÁ MYSLELA, ŽE JSTE ŘÍKALI, ŽE SI NIC NEPAMATUJE?“	92
7.1 Zachované schopnosti	92
7.1.1 Staré vzpomínky	93

7.1.2	Vyjadřování názoru a poskytování rady	94
7.1.3	Navýklé dovednosti	94
7.1.4	Nové učení	95
7.1.5	Smyslové vnímání jako zdroj slasti	101
7.1.6	Prožívání a vyjadřování emocí	101
7.1.7	Sledování logického chodu myšlenek	102
7.2	Jiné důležité osobní vlastnosti	105
8.	JAK REAGOVAT NA PROBLEMATICKÉ CHOVÁNÍ: POSTUP	109
8.1	Neexistují žádná rychlá řešení	113
8.2	Postup	113
8.2.1	Shromažďování informací vede k dosažení správné perspektivy	113
8.2.2	Stanovení cíle	118
8.2.3	Vytvoření plánu	119
8.2.4	Stanovení plánu	119
8.2.5	Realizace plánu	120
8.2.6	Hodnocení výsledků je neustálý proces	121
8.3	Individuální reakce na problematická chování	122
9.	KOMUNIKACE: JÁDRO VZTAHU	123
9.1	Principy efektivní komunikace	124
9.1.1	Zvláštnosti v komunikačních potřebách osob postižených Alzheimerovou chorobou	124
9.1.2	Cílem je vytvořit a udržet partnerství	129
9.1.3	Komunikační deficity a jejich uvědomění	132
9.2	Technické aspekty vyrovnávání se s poruchou jazyka	133
9.2.1	Řeč a jazyk	133
9.2.2	Expresivní jazyk – jazyk, kterým se vyjadřujeme	133
9.2.3	Receptivní jazyk – jazyk, který vnímáme	136
9.2.4	Psaný jazyk	137
9.3	Několik obecných a praktických podnětů ke komunikaci	138
10.	ALZHEIMEROVA CHOROBA A PROSTŘEDÍ DOMOVA	140
10.1	Uchování funkčních schopností	140
10.2	Bezpečí	141
10.3	Emocionální zdraví	144
10.4	Potřeby pečovatele	146
10.5	Závěr	146
11.	PROGRAMY AKTIVIT	148
11.1	Proč je aktivita důležitá?	148
11.2	Zvláštní odpovědnost	150
11.3	Charakteristika programování	151
11.4	Podstata smysluplné činnosti	153

11.4.1	Každá činnost musí mít jasný účel	153
11.4.2	Každá činnost musí být dobrovolná	153
11.4.3	Každá činnost musí být příjemná	154
11.4.4	Každá činnosti musí být společensky přijatelná	154
11.4.5	Činnost nesmí vést k neúspěchu	155
11.5	Rozsah smysluplné činnosti	155
11.5.1	Sféry činnosti	156
11.5.2	Činnosti stimulované prostředím	159
11.5.3	Aktivity šíře na míru pro jednotlivce a skupiny	162
11.5.4	Programy aktivit	163
11.6	Aktivity musí být plánovány na individuální bázi	163
11.6.1	Záměr aktivity	163
11.6.2	Přizpůsobme program silným stránkám, omezením a potřebám každého účastníka	164
11.7	Pravidla pro výběr a nabízení aktivit	165
11.8	Čeho je zapotřebí	166
12.	PROČ SKUPINY?	168
12.1	Účel skupiny	168
12.2	Členství ve skupině	169
12.3	Kdo vede skupinu	169
12.4	Založení skupiny	169
12.5	Péče o skupinu	170
12.6	Výsledek	170
12.7	Čajový dýchánek: Zvláštní program pro „problematické“ obyvatele	171
12.7.1	Odůvodnění programu	172
12.7.2	Identifikace potřeb	173
12.7.3	Návrh programu	173
12.7.4	Protokol	174
12.7.5	Role	176
12.7.6	Výsledky	177
12.7.7	Diskuse	178
13.	KDY BUDE SNÍDANĚ? – AŽ BUDETE CHTÍT.	181
<i>Deborah A. Macdonald Connolly, R. N., B. N. a Jitka M. Zgola, O.T. (C)</i>		
13.1	Nebylo by to hezké?	181
13.2	Jak to bývalo?	181
13.3	Plánování změny	182
13.4	Podporujte zavedení zkušebního programu	183
13.5	Okamžité změny	184
13.6	Hodnocení programu: Některé námítky	185
13.7	Výsledky	185
13.8	Náklady	187
13.9	Co přispěje k úspěchu	187

13.10 Závěr	188
14. JE OBLEČEN, CO DÁL? NĚKOLIK NÁPADŮ, JAK ORGANIZOVAT DEN PRO LIDI S DEMENCÍ	189
14.1 Proč je plánování důležité?	189
14.2 Hodnota činnosti a důsledky nečinnosti	190
14.3 Rozbití spirály nadbytečné neschopnosti	190
14.4 Některé z důvodů, proč lidé přestanou být aktivními, a jak pomoci ..	191
14.5 Proces přemýšlení	193
14.5.1 Plánujte s ohledem na své vlastní potřeby	193
14.5.2 Co může člověk činností získat?	194
14.5.3 Važte si malých věcí	194
14.5.4 Různé úrovně zapojení do činnosti	195
14.5.5 Cíl činnosti je jediný – eliminovat neúspěch	196
14.6 Riskování	198
14.7 Kdy ho prostě nechat být?	199
14.8 Odhadněte schopnost osoby plánovat a rozhodovat se	199
14.9 Pravidelná rutina a rytmus	200
14.10 Činnost musí být smysluplná	200
14.11 Využívejte zvyklostí z minulosti	202
14.12 Překonání rezistence a netečnosti	203
14.13 Co tedy dělat?	203
14.14 Podělte se o své břemeno	205
15. DOBRÝ PRŮBĚH NÁVŠTĚVY	206
15.1 Plánujte návštěvu	206
15.2 Zavedte rutinní průběh návštěvy	207
15.3 Rozhovor	208
15.4 Naplánujte nějakou činnost	212
15.5 Ukončení návštěvy	213
15.6 Návštěva osoby s vážnou poruchou	214
15.7 Udržte kontakt s dalšími návštěvníky	215
15.8 Učiňte prostředí navštívené osoby příjemným pro návštěvníky ..	216
15.9 Návštěvy s dětmi	217
15.10 Zůstávejte v kontaktu s personálem	218
15.11 Rozhodnutí nenavštívit nemocného	219
15.12 Péče o vlastní pocity	220
16. ČEMU VÁS PEČOVÁNÍ MŮŽE NAUČIT	221
LITERATURA	224